

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIOINTI			
Päätettävä asia:	Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2025 lukien		
Asiasta päättävä taho:	Aluevaltuusto		
Vastuuvalmistelijat:	Ikääntyneiden palvelujen toimialuejohtaja Eija Rieppo		
Muut valmisteluun osallistujat:	Palvelujohtajat Hannele Komu, Marke Varis, Kati Poutanen, Halonen Jenni, Tuija Jussila		
Arvioinnin valmistuspäivämäärä:	8.10.2024		
Vaihtoehto 2, kuvaus			
NÄKÖKULMA VAIKUTUSTEN ARVIOINNILLE (sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä)	NYKYTILA ++ / + / 0 / - / --	VAIHTOEHTO 1 ++ / + / 0 / - / --	VAIHTOEHTO 2 ++ / + / 0 / - / --
Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen strategian toteutuminen (tarkentaminen tarvittaessa), arvioidaan aina jos päädytään tekemään ennakko vaikutusten arviointi			
Hyvinvointialueen strategia			
Arvot			
Toimintamme tarkoitus (visio)			
Toimintamme päämäärä (missio)			
Strategiset tavoitteet			
Ihminen / asukas / asiakas / potilas arvioidaan / ei arvioida			
Hyvinvointi, terveys ja terveyserot Onko päätöksen kohteena jokin tietty ihmisryhmä? Onko ryhmän sisällä jokin alaryhmä, jonka hyvinvointiin vaikutukset erityisesti kohdistuvat?	kohteena kaikki sosiaalipalvelua tarvitsevat (ikäntyneet) sekä kotisairaanhoidoa tarvitsevat asiakkaat	0 kohteena kaikki sosiaalipalvelua tarvitsevat asiakkaat (ikäntyneet) sekä kotisairaanhoidoa tarvitsevat asiakkaat	
Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo Miten vaikutukset kohdistuvat eri väestöryhmiin? mm. sukupuoli, seksuaalinen suuntautuminen, kieliryhmä jne.	eivät vaikuta ikääntyneihin, asiakasmaksua pitää alentaa tarvittaessa	- eivät vaikuta ikääntyneihin, asiakasmaksua pitää alentaa tarvittaessa, osa saattaa jättää palvelun hakematta korkeista hinnoista johtuen	
Osallisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttamismahdollisuudet	ei vaikutuksia	0 ei vaikutusta	
Turvallisuus (mm. arjen turvallisuus, digitaalinen turvallisuus, tietoturva)	ikäntyneiden palvelujen käyttö mahdollista mm. teknologia, etälääkäri, etäpalvelut, turvateknologia	- voi vähentää palvelujen käyttöä kohonneiden asiakasmaksujen takia	
Työllisyys ja toimeentulo	asiakasmaksut voivat vaikuttaa toimeentuloon, asiakasmaksua tulee alentaa tarvittaessa	- asiakasmaksut voivat vaikuttaa toimeentuloon heikentävästi.	
Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus sekä digitaalinen esteettömyys	ei vaikutusta	0 ei vaikutusta	
Liikkuminen ja liikunta (esim. minkälaisia vaikutuksia päätöksellä on asukkaiden liikkumiseen ja kulkutavan valintaan tai liikuntaa järjestävien toimijoiden toimintaedellytyksiin)	ei vaikutusta	0 ei vaikutusta	
Organisaatio ja henkilöstö arvioidaan / ei arvioida			
Muutokset johtamisjärjestelmään sekä toimivalta- ja vastuunjakomuutokset organisaatiossa			
Organisaation tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat	tehdään laskelmia ja maksualennuspäätöksiä	- voi lisätä viranomaisten tehtäviä, kun tehdään laskelmia ja maksualennuspäätöksiä, lisää viranomaisen harkintamäärää (huollolliset, yksilölliset ratkaisut)	
Henkilöstön määrä, asema ja osallisuus (esim. työtehtävien muutokset?)		- lisää viranomaistehtäviä liittyen mm. päätöksentekoon	
Henkilöstön työkyky, hyvinvointi, turvallisuus, osaaminen (esim. koulutustarpeet) ja yhdenvertaisuus		- voi listätä koulutustarpeita, heikentää työkykyä (lisääntynyt työmäärä)	
Organisaation raportointi-, viestintä-, tiedottamis- ja selvityselvoitteet sekä kielelliset velvollisuudet		- lisää asiakkaille päin viestintää mm. asiakasmaksujen muutokista selkokielellä	
Kumppanuudet arvioidaan / ei arvioida			
Kunnat			
Viranomaiset			
Järjestöt			
Tytäryritykset			
Inhouse-yritykset			
Muut yritykset (esim. palvelutuottajat)			
Oppilaitokset			
Seurakunnat			

Muut (mitkä?)			
Ympäristö			
arvioidaan / ei arvioida			
Ilmasto ja hiilijalanjälki		- lisää tulostamista uusien päätösten kautta	
Ihmisten elinolot (fyysinen elinympäristö, asuinolot)		- asiakas voi joutua etsimään halvempaa asumismuotoa	
Ympäristön terveellisyys / hyvinvointivaikutukset, viihtyisyys ja turvallisuus, virkistyskäyttö			
Maaperä, vesistöt, luonnonvarat ja luonnon monimuotoisuus			
Maisema, kunta- tai kaupunkikuva ja kulttuuriperintö			
Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne			
Jätteiden määrä, jätehuolto			
Varautuminen ja huoltovarmuus			

Talous ja elinvoima		arvioidaan / ei arvioida	
Vaikutus hyvinvointialueen talouteen ja sen kestävytyteen		+	lisää asiakasmaksutuottaja ja sitä kautta parantaa hva:n taloustilannetta
Vaikutus eri väestöryhmien taloudelliseen asemaan		-	asiakasmaksut voivat vaikuttaa toimeentuloon heikentävästi, lisää köyhyyttä ja sairastavuus saattaa lisääntyä, kun ei hoideta itseään, ei osteta tarpeenmukaisia palveluja. Asiakasmaksukaton euromäärän pysyessä entisellään, se täyttyy entistä useammalla ja nopeammin. Vähän palveluja käyttävillä maksurasitus nousee, mutta paljon palveluja käyttävillä pääsääntöisesti ei nouse. Maksukaton täyttymisen jälkeen sitä kerryttävät palvelut ovat maksuttomia (pl. lyhytaikainen laitoshoido, josta peritään alempi maksu kuin ennen maksukaton täyttymistä).
Yritysten toimintamahdollisuudet ja niiden välinen kilpailu sekä markkinoiden toimivuus			
Alueen elinvoima (mm. vetovoima, houkuttelevuus, imago, pitovoima, muuttoliike, asuinrakenteen monipuolisuus)			
Tuottavuus (tuotos/panossuhde)			
Mitä panostuksella saadaan aikaan?			
Palvelutuotannon ja elinkeinorakenteen muutos			
Vammaiset (jos tarpeen tehdä tarkempi arviointi vammaisten näkökulmasta)		arvioidaan / ei arvioida	
Vaikutukset palvelujen saatavuuteen			
Vaikutukset yksilölliseen palvelutarpeeseen			
Vaikutukset vammaisten taloudelliseen asemaan			
Vanhukset (jos tarpeen tehdä tarkempi arviointi vanhusten näkökulmasta)		arvioidaan / ei arvioida	
Vaikutukset palvelujen saatavuuteen		0	ei ole vaikutusta palvelujen saatavuuteen, mutta saattaa vaikuttaa palvelujen kysyntään
Vaikutukset yksilölliseen palvelutarpeeseen		-	voi jättää tarpeenmukaisia palveluja käyttämättä
Vaikutukset vanhusten taloudelliseen asemaan		-	voi heikentää taloudellista asemaa varsinkin paljon palveluja käyttävien ja sairastavien osalta
Lapset ja nuoret		arvioidaan / ei arvioida	
Vaikutukset palvelujen saatavuuteen			
Vaikutukset yksilölliseen palvelutarpeeseen			
Vaikutukset vanhusten taloudelliseen asemaan			
Tehdään laajempi lapsivaikutusten arviointi	ei		ei
Tarvitaanko asiasta lausuntoja		tarpeeton poistetaan	
Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen lautakunnalta	ei		ei
Tulevaisuuslautakunnalta	ei		ei
Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnalta	ei		ei
Lapsi- ja perheasianneuvostolta	kyllä		kyllä – lausunto liitetään valmisteluaineistoon
Vammaisneuvostolta	kyllä		kyllä – lausunto liitetään valmisteluaineistoon
Vanhusneuvostolta	kyllä		kyllä – lausunto liitetään valmisteluaineistoon
Nuorisovaltuusto	ei		ei
Muulta taholta tai toimielimeltä	ei		ei

Erikseen arvioitavat asiat			
Liittyykö asiaan hankinta	kyllä/ei	kyllä - hankintayksikön informointi, hankinnan aikataulun ja lainsäädännöllisten asioiden selvittäminen osana valmistelua	
Edellyttääkö asia investointia tai investointiin rinnastettavaa vuokra- tai leasingopimusta	kyllä/ei	kyllä - taloushallinnan informointi ja investoinnin edellytysten selvittäminen investointiohjelmassa	
Asiasta tehty erillinen tarveselvitys	kyllä/ei		
Tarvitaanko erillinen riskien arviointi	kyllä/ei	kyllä - arvioidaan riskienhallinnan ohjetta soveltaen	
Johtopäätökset (lyhyt yhteenveto)			
Päätösten vaikutusten seurannasta päättäminen			